

Zaaknummer 747569
Portefeuillehouder Hugo Bellaart, wethouder
Voorstel Vaststellen Ontwerp gemeenschappelijke regeling
Regio Gooi en Vechtstreek 2024

Aan de raad,

1. Beslispunt:

De Ontwerp gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek 2024, inclusief de hierbij horende toelichting, vast te stellen.

2. Maatschappelijk effect

De gemeente Gooise Meren werkt effectief samen en is daarmee slagvaardig.

De Regio Gooi en Vechtstreek beoogt door het bieden van een breed scala aan diensten namens de deelnemende gemeenten een effectieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van bestaan in de regio Gooi en Vechtstreek. De actualisering van de gemeenschappelijk regeling (GR) beoogt bij te dragen aan het democratisch gehalte van het samenwerkingsverband.

3. Aanleiding

In juli 2022 is de nieuwe Wet gemeenschappelijk regelingen (hierna: Wgr) in werking getreden. De nieuwe wet heeft als doel het democratische gehalte van gemeenschappelijke regelingen te vergroten. Dit wordt vooral gedaan door de positie van gemeenteraden en provinciale staten in deze samenwerkingsverbanden te versterken.

Een aantal elementen uit de aangepaste wet is direct van kracht gegaan met de inwerkingtreding van de nieuwe Wgr op 1 juli 2022. Daarnaast zijn er elementen die om een keuze vragen van de raden. De onderwerpen die in een keuze vragen in de actualisering van de regeling zijn de volgende:

- Welke nieuwe onderwerpen – naast de begroting en jaarstukken – worden nieuwe onderwerpen van een zienswijze;
- Al dan niet kiezen voor een adviescommissie van raadsleden (als alle raden dit wensen, moet het AB deze mogelijkheid bieden);
- De wijze waarop inwoners en andere belanghebbende worden betrokken bij de ontwikkeling van beleid;
- De wijze van waarop de regeling geëvalueerd wordt.

In de huidige GR is al opgenomen dat deze om de twee jaar wordt gewijzigd. Hierdoor kunnen aanpassingen die nodig zijn vanuit het perspectief van de uitvoeringspraktijk of die nodig zijn vanwege uitbreiding of wijzingen van taken tijdig in de regeling worden opgenomen, zodat de regeling en de praktijk niet uit elkaar gaan lopen. Het gaat om zogenaamde technische wijzigingen en uitbreidingen. De voorgestelde aanpassingen betreffen ook dit type van wijzingen.

De nieuwe Wgr biedt aan de verbonden partijen vanaf het moment van vaststelling twee jaar de tijd om de nieuwe elementen een plaats te geven in de gemeenschappelijke regeling. Voor 1 juli 2024 dienen gemeenschappelijke regelingen aangepast te zijn aan de eisen uit de wet. Met een startnotitie heeft het Algemeen Bestuur van de Regio een aantal aanpassingen in de huidige GR voorgesteld. Aan de Raden is medio april 2023 gevraagd op de voorgestelde wijzigingen een zienswijze te geven. Uw Raad heeft op 24 mei 2023 een zienswijze vastgesteld en deze kenbaar gemaakt aan het Algemeen Bestuur van de Regio. Het AB heeft vervolgens een reactie opgesteld over de ingebrachte zienswijzen van alle deelnemende gemeenten. Deze is tijdens het Regio podium van 9 oktober jl. gedeeld en toegelicht aan Raadsleden. Op basis van de zienswijzen heeft het AB vervolgens een ontwerp GR opgesteld die nu ter vaststelling voorligt.

4. Concreet gevolg van dit besluit

Met het vaststellen van de ontwerp GR door de colleges en de raden van de deelnemende gemeenten wordt de gewijzigde GR van kracht.

5. Argumenten en onderbouwing

De ontwerp GR Gooi en Vechtstreek kent vier categorieën van aanpassingen:

1. De verplichte aanpassingen in de GR conform de eisen van de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr).
2. De wijzigingen die nodig zijn om er voor te zorgen dat de GR voegt bij de zich alsmaar ontwikkelende uitvoeringspraktijk en bijbehorende bevoegdheden, inclusief terminologische wijzigingen (WOB is WOO geworden) ('technische aanpassingen')
3. Wijzigingen die een overdracht van taken aan de Regio inhouden.
4. De keuzes die in de GR terecht zijn gekomen op basis van de opgave om het democratische gehalte van de GR te vergroten (gegeven ook de zienswijzen van de raden op deze keuzes)

Ad. 1 Verplichte aanpassingen

Deze aanpassingen zijn in de GR verwerkt en zijn geen onderwerp van keuze door de Regio noch van de deelnemende gemeenten. Het gaat hierbij met name om het begrotingsproces en in acht te nemen termijnen.

Ad. 2 Technische aanpassingen

In de aangepaste GR zijn een aantal taken en rollen van de Regio nader omschreven, zoals de rol van de Regio bij de beleidsvoorbereiding bij thema's die vanuit wetgeving of besluiten van hogere overheden afstemming vragen, de omgang met persoonsgegevens, de rol van de Regio in relatie tot de MRA. Deze verhelderingen en aanpassingen zorgen ervoor dat de taak en rol van de Regio aangescherpt wordt en dat de beschrijving in de GR de ontwikkelingen van de uitvoeringspraktijk blijft volgen.

Ad. 3 Taakuitbreiding

In artikel 5 van de GR worden de taken genoemd die gemeenten hebben overgedragen aan de Regio. Onder IX van dit artikel is één nieuwe taak opgenomen: de uitvoering van taken rondom de Wet Inburgering (2021). Op verzoek van portefeuillehouders - vanwege efficiency overwegingen en opdat deze taak past bij het takenpakket van de Regio - is deze taak in de nieuwe GR is opgenomen. Omdat het overgedragen van een taak een unaniem besluit vraagt van de deelnemende gemeenten, geldt dat alle deelnemende gemeenten moeten instemmen met de GR alvorens deze uitbreiding van taken door de Regio mogelijk is.

Ad 4. Keuze nieuw instrumentarium t.b.v. het verhogen van het democratisch gehalte van de GR.

In de Wgr worden er, zoals hierboven genoemd, vier mogelijkheden genoemd om het democratische gehalte van GR te verhogen: uitbreiding van de mogelijkheden tot het bieden van *zienswijzen*; meer *participatie* van inwoners en andere belanghebbenden; het instellen van een *commissie van raadsleden* en het opnemen van *evaluatievormen* in de regeling.

In de ontwerp GR is opgenomen dat *zienswijzen* worden gevraagd bij

- a. bij het aangaan van een duurzame samenwerking;
- b. het in uitvoering (over)nemen van markttaken en
- c. het doen van een investering boven de 2,5 miljoen euro die niet in de begroting is opgenomen.

In de toelichting bij de ontwerp GR staat dat *participatie* van inwoners en andere belanghebbenden wordt uitgebreid op basis van een nog op te stellen participatieverordening. De bedoeling is dat in deze verordening maatwerk op dit vlak mogelijk maakt, zodat het meepraten en meedenken daadwerkelijk kan leiden tot meer draagvlak en betere besluiten. De komende periode zal voorts een nadere verkenning zal plaatsvinden naar een *commissie van raadsleden*. Op dit moment zijn niet alle raden voor zo'n commissie waardoor het Algemeen Bestuur niet bevoegd is deze in te stellen. Een gedeeld beeld van de taken en ook de toegevoegde waarde van zo'n commissie ontbreekt vooralsnog, dus is het verstandig te onderzoeken of een gezamenlijke verkenning van raadsleden hiertoe zou kunnen leiden. In oude regeling was al een uitgebreid artikel opgenomen over de wijze van *evalueren* en actualiseren van de regeling (art. 44.). Dit artikel (in het huidige ontwerp art. 45) is niet gewijzigd.

Omgang zienswijze Gooise Meren

In haar zienswijze heeft Gooise Meren opgemerkt dat de uitbreiding van de onderwerpen waarover een zienswijze gevraagd wordt, namelijk het aangaan duurzame samenwerking en vooral de overname van markttaken sowieso - gegeven de Wgr - onderwerp zijn van een zienswijze. Dit neemt niet weg dat het goed is dat dit nog eens expliciet in de regeling is opgenomen. Gooise Meren had verzocht politiek gevoelige onderwerpen ook tot onderwerp van een zienswijze te maken. Deze suggestie is niet overgenomen, omdat zo'n concept lastig te operationaliseren valt; het lijkt lastig om vast te stellen of een onderwerp politiek gevoelig is. Gooise Meren heeft er in haar zienswijze op gewezen dat de uitbreiding

van taken van de Regio (zoals de uitvoering van taken rondom de Wet Inburgering) niet als een technische wijziging opgevat kan worden, maar instemming vraagt van alle deelnemers. In het huidige voortel wordt deze uitbreiding aldus voorgelegd.

6. Houd rekening met en onderbouwing

De gemeenschappelijke regeling van de GR wordt elke twee jaar aangepast. De dynamiek van de samenwerking namelijk vraagt een proces dat hierbij past. Dit betekent dat keuzes die nu worden gemaakt, kunnen worden herzien in het licht van de ervaring die wordt opgedaan.

Raden hebben de mogelijkheid om de ontwerp-GR niet vast te stellen. Dit is met name aan de orde als het Algemeen Bestuur geen of onvoldoende rekenschap heeft gegeven van de zienswijze van de Raad.

7. Duurzaamheid

De samenwerking in Regioverband beoogt een duurzame ontwikkeling in de Regio mogelijk te maken. De Regio speelt een rol bij de afstemming die van gemeenten wordt gevraagd op het gebied van energie, landschap en natuur.

8. Financiële onderbouwing

De aanpassing van de GR heeft geen directe financiële gevolgen.

9. Communicatie en participatie

Om te komen tot de voorgestelde aanpassingen van de GR heeft de Regio een uitvoerig participatieproces met deelnemende raden doorlopen.

10. Uitvoering/ tijdspad/ evaluatie

De Regio vraagt aan de deelnemende raden hun besluit over de ontwerp GR voor 1 april 2024 kenbaar te maken bij het Algemeen Bestuur.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

Maurits Voorhorst
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n)

Aanbiedingsbrief Gemeenschappelijke Regeling 2024
Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek

De Raad Gooise Meren Besluit

1. De Ontwerp gemeenschappelijke regeling Regio Gooi en Vechtstreek 2024, inclusief de hiertoe behorende toelichting, vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde